

NACRT

Na osnovu članka 26.e. Ustava Hercegbosanske Županije („ Narodne novine Hercegbosanske županije“ broj: 03/96, 09/00, 09/04 i 10/05), Skupština Hercegbosanske Županije, na ____ sjednici održanoj dana _____ 2016. godine, donijela je

ZAKON O PRAVOBRANITELJSTVU

DIO PRVI - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Zakona)

Zakonom o pravobraniteljstvu (u daljem tekstu: Zakonom) se uređuju djelokrug, organizacija i način rada institucije pravobraniteljstva, uvjeti za izbor i razrješenje županijskog i općinskog pravobranitelja u Hercegbosanskoj županiji (u daljem tekstu: Županiji) i njihovih zamjenika, te suradnja s drugim općinskim i županijskim organima.

Članak 2. (Osnovni pojmovi)

- (1) Pravobraniteljstvo je neovisan i samostalan organ, koji sukladno propisima, poduzima određena pravna sredstva i mjere u svrhu pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Županije, odnosno općine.
- (2) Županijsko pravobraniteljstvo Hercegbosanske županije se osniva i ukida županijskim zakonom, a općinsko pravobraniteljstvo odlukom općinskog vijeća.
- (3) Županijski pravobranitelj je zastupnik Županije, koji poduzima pravna sredstva i mjere radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Županije.
- (4) Općinski pravobranitelj je zastupnik općine, koji poduzima pravna sredstva i mjere radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa općine.
- (5) Pravobraniteljstvo obavlja i druge poslove određene zakonom.

Članak 3. (Dostavljanje podataka)

- (1) Županijski, odnosno općinski organi i organizacije, javna poduzeća, gospodarska društva sa udjelom državnog kapitala i druge pravne osobe (u daljem tekstu: organi i pravne osobe), dužni su mjerodavnom pravobraniteljstvu dostavljati podatke i obavještenja o ugrožavanju, narušavanju ili osporavanju prava i stvari u vlasništvu Županije, odnosno općine, radi poduzimanja pravnih radnji i sredstava na koje je pravobraniteljstvo ovlašteno.
- (2) Organi i pravne osobe iz stavka (1) ovog članka dužni su, na zahtjev pravobraniteljstva dostaviti podatke, obavještenja i spise koji su mu potrebni za poduzimanje radnji na koje je ovlašteno.
- (3) Pravobraniteljstvo poduzima pravne radnje i pravna sredstva za ostvarivanje funkcije iz stavka 1. ovog članka i na vlastitu inicijativu.

Članak 4. (Uporaba jezika i pisma)

- (1) U Pravobraniteljstvu su u ravnopravnoj uporabi jezici kojima govore: Hrvati, Srbi i Bošnjaci.
- (2) U pravobraniteljstvu su službena pisma latinica i ćirilica.

Članak 5. (Pečat)

- (1) Županijsko pravobraniteljstvo ima pečat, sukladno Zakonu o pečatu Hercegbosanske županije.
- (2) Općinsko pravobraniteljstvo ima pečat, sukladno odluci općinskog vijeća.
- (3) Na zgradi u kojoj je smješteno pravobraniteljstvo, mora biti istaknuta tabla pravobraniteljstva sa sadržajem koji odgovara sadržaju pečata pravobraniteljstva.

Članak 6.

(Primjena propisa)

- (1) Propisi kojima se uređuje radno-pravni status državnih službenika, namještenika i zaposlenika u organima državne službe, sukladno se primjenjuju i na državne službenike, namještenike i zaposlenike u Županijskom, odnosno općinskom pravobraniteljstvu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Propisi koji se odnose na rukovođenje i odgovornost rukovoditelja organa uprave sukladno se primjenjuju i na pravobranitelja i njegove zamjenike ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Članak 7.

(Obavljanje funkcije)

Pravobranitelj svoju funkciju obavlja samostalno sukladno ustavu, a na temelju zakona, drugih propisa i općih akata.

Članak 8.

(Sukob interesa i imunitet)

- (1) Pravobranitelj i njegovi zamjenici ne mogu obavljati niti jednu drugu javnu ili profesionalnu dužnost niti biti članovi niti obavljati poslove u organima političke stranke niti mogu biti uključeni u bilo kakvu političku ili stranačku aktivnost javnog karaktera.
- (2) Pravobranitelj i njegov zamjenik ne mogu vršiti službu ili posao koji bi mogao utjecati na njihovu samostalnost, neovisnost ili bi umanjivao njihov društveni ugled ili posao koji je inače nespojiv sa obavljanjem službe pravobranitelja.
- (3) O nespojivosti službe ili posla iz stavka (1) i (2) ovog članka odlučuje Ministarstvo pravosuđa i uprave Hercegbosanske županije (u daljem tekstu: Ministarstvo).
- (4) Pravobranitelj i zamjenici pravobranitelja ne mogu biti kazneno gonjeni, ispitivani, zadržani, uhapšeni niti im se može suditi za izraženo mišljenje ili odluku donesenu u vršenju svoje funkcije.
- (5) Bračni drugovi pravobranitelja i zamjenika pravobranitelja, te srodnici po pravoj liniji i srodnici po bočnoj liniji do drugog stupnja, ne mogu vršiti funkciju u istom pravobraniteljstvu.

Članak 9.

(Pristup informacijama i obveza čuvanja tajne)

- (1) Pravobranitelj ima pravo tražiti i dobiti informacije te ima pravo uvida u podatke i dokumente od županijskih organa i organizacija odnosno općinskih službi, javnih poduzeća, gospodarskih društva sa udjelom državnog kapitala i drugih pravnih osoba, sukladno propisima o tajnosti podataka.
- (2) Pravobranitelj, zamjenici pravobranitelja, državni službenici, namještenici i zaposlenici uposljeni u Županijskom, odnosno općinskom pravobraniteljstvu obvezni su poštivati propise o tajnosti i zaštiti podataka za vrijeme i nakon prestanka rada u pravobraniteljstvu, bez obzira na način na koji su te podatke doznali.

DIO DRUGI – MJERODAVNOST I ORGANIZACIJA PRAVOBRANITELJSTVA

POGLAVLJE I. MJERODAVNOST PRAVOBRANITELJSTVA

Članak 10.

(Poslovi pravobraniteljstva)

- (1) Pravnu zaštitu imovine i imovinskih interesa Županije obavlja Županijsko pravobraniteljstvo Hercegbosanske županije (u daljem tekstu: Županijsko pravobraniteljstvo).
- (2) Pravnu zaštitu imovine i imovinskih interesa općine obavlja općinsko pravobraniteljstvo.

- (3) Županijsko pravobraniteljstvo obavlja poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Županije, odnosno županijskih organa, upravnih organizacija, službi kao i drugih institucija koje nemaju svojstvo pravne osobe (u daljem tekstu: organi i tijela Županije), a financiraju se iz Proračuna Hercegbosanske županije (u daljem tekstu: Proračun Županije).
- (4) Općinsko pravobraniteljstvo obavlja poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa općine i njenih organa i tijela koja nemaju svojstvo pravne osobe, a financiraju se iz proračuna općine. Po zahtjevu mjesne zajednice, pravobraniteljstvo će se u ime općine umješati u određeni imovinsko-pravni spor na strani mjesne zajednice.
- (5) Županijsko pravobraniteljstvo, odnosno općinsko pravobraniteljstvo zastupa pravnu osobu koju osniva Županija, odnosno općina i koja se financiraju iz Proračuna Županije, odnosno proračuna općine.
- (6) Županijsko pravobraniteljstvo, odnosno općinsko pravobraniteljstvo ne zastupa organe i tijela Županije, odnosno općine, kao i pravne osobe iz prethodnog stavka ovog članka u radnim sporovima već to vrši osoba zaposlena u tim organima, tijelima i pravnim osobama, koju za to odredi rukovoditelj tih organa, tijela i pravnih osoba, izuzev radnih sporova pokrenutih samo radi novčanih potraživanja.

Članak 11.

(Opće odredbe u zastupanju)

- (1) U poslovima zastupanja pravobraniteljstvo kao zastupnik Županije, odnosno općine, poduzima pravne radnje i pravna sredstva radi zaštite imovine i imovinskih interesa Županije, odnosno općine, pred sudovima i drugim nadležnim organima, kao i u drugim slučajevima zaštite imovine i imovinskih interesa Županije, odnosno općine kada je na to ovlašteno zakonom.
- (2) Organi i tijela iz članka 10. ovog zakona dužni su blagovremeno obavijestiti pravobraniteljstvo o slučajevima u kojima ih je ono ovlašteno zastupati i ulagati pravna sredstva i poduzimati druge zakonom određene pravne radnje, te mu dostaviti svu potrebnu dokumentaciju.
- (3) Poslove zastupanja organa i tijela iz članka 10. ovog zakona, pravobraniteljstvo obavlja u svim sudskim i upravnim postupcima u kojima ima položaj i prava stranke u postupku sukladno zakonu.
- (4) Ako pravobraniteljstvo smatra da ne treba pokrenuti određeni postupak ili da treba povući tužbu ili da ne treba izjaviti određeni pravni lijek obavjestiće o tome organ ili tijelo koje zastupa.
- (5) Ako se ne postigne suglasnost u mišljenju ili ako organ ili tijelo ne odgovori u određenom roku, konačnu odluku donosi pravobraniteljstvo i o tome obavještava zastupanog.
- (6) Pravobraniteljstvo može zastupati organe i tijela iz članka 10. ovog zakona koji su tuženi u upravnom sporu ako ga oni na to ovlaste, kad je povrijeđena imovina i imovinski interesi Županije odnosno općine.
- (7) Ukoliko je radi zaštite imovine i imovinskih interesa organa i tijela iz članka 10. ovog zakona potrebno da pravobraniteljstvo postupa pred inozemnim sudovima, arbitražama i drugim inozemnim državnim tijelima i organizacijama, Županijsko pravobraniteljstvo, odnosno općinsko pravobraniteljstvo može ovlastiti Federalno pravobraniteljstvo da ga zastupa, sukladno federalnom zakonu.

Članak 12.

(Posebne odredbe u zastupanju)

- (1) Ako Županijsko pravobraniteljstvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a jedna o njih je Županija, Županijsko pravobraniteljstvo zastupa Županiju.
- (2) Ako općinsko pravobraniteljstvo treba po zakonu zastupati stranke čiji su interesi u suprotnosti, a jedna od njih je općina, općinsko pravobraniteljstvo zastupa općinu.
- (3) Ako općinsko pravobraniteljstvo treba zastupati općine, a čiji su interesi u suprotnosti zastupaće općinu čije je pravobraniteljstvo.
- (4) U slučaju da nadležno pravobraniteljstvo po zakonu treba da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a ni jedna od tih stranaka nije Županija, odnosno općina, nadležno pravobraniteljstvo neće zastupati te stranke.

Članak 13.

(Stručna pomoć i mišljenje)

- (1) U postupku donošenja općih akata, kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi, prava i obveze prema stvarima u vlasništvu Županije, odnosno općine, može se pribavljati mišljenje nadležnog pravobraniteljstva.
- (2) Pravobraniteljstvo pruža stručnu pomoć organima i tijelima iz članka 10. ovog zakona u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja.
- (3) Organi i tijela iz članka 10. ovog zakona su dužni pribaviti mišljenje pravobranitelja na ugovore i odluke o stjecanju i otuđenju nekretnina u vlasništvu Županije ili općine, prije njihovog zaključenja: na ugovore o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno i trajno korištenje stvari uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju i udruživanje sredstava za građenje, kao i drugih ugovora kojima se pribavljaju stvari ili raspolaze stvarima odnosno materijalnim pravima u vlasništvu Županije i općina.
- (4) Pravobraniteljstvo daje mišljenje iz stavka 3. ovog članka najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva i potrebne dokumentacije, a u posebno složenim slučajevima u roku od 30 dana.
- (5) Organi i tijela iz članka 10. ovog zakona dužni su zaključeni ugovor dostaviti pravobraniteljstvu u roku od 15 dana od dana zaključenja ugovora.
- (6) Kada je predmet ugovora iz stavka 3. ovog članka pokretna stvar ili imovinsko pravo čija vrijednost ne prelazi 5.000, 00 KM (slovima: pet tisuća KM), nije obvezno pribavljanje pravnog mišljenja pravobranitelja.
- (7) Ako pravobraniteljstvo ocijeni da je zaključeni ugovor ništavan, podnijet će tužbu za utvrđivanje ništavnosti, a u slučaju da ugovorena cijena ne odgovara prometnoj vrijednosti podnijet će tužbu za poništenje ili izmjenu ugovora.

POGLAVLJE II. ORGANIZACIJA ŽUPANIJSKOG PRAVOBRANITELJSTVA

Članak 14.

(Sjedište i funkcija Županijskog pravobraniteljstva)

- (1) Sjedište Županijskog pravobraniteljstva je u Livnu.
- (2) Funkciju Županijskog pravobraniteljstva vrše Županijski pravobranitelj i njegovi zamjenici.
- (3) Županijski pravobranitelj predstavlja Županijsko pravobraniteljstvo, rukovodi njegovim radom i obavlja druge dužnosti utvrđene zakonima Federacije Bosne i Hercegovine, ovim zakonom, drugim županijskim propisima i općim aktima.
- (4) Broj zamjenika Županijskog pravobranitelja utvrđuje odlukom Vlada Županije na prijedlog Ministarstva.

Članak 15.

(Zamjenik županijskog pravobranitelja)

- (1) Zamjenik Županijskog pravobranitelja obavlja poslove iz djelokruga Županijskog pravobraniteljstva koje mu odredi Županijski pravobranitelj.
- (2) U zastupanju pred sudovima i drugim organima zamjenik županijskog pravobranitelja ima ovlaštenja Županijskog pravobranitelja.
- (3) Kada je Županijski pravobranitelj spriječen ili odsutan, zamjenjuje ga zamjenik koga on odredi i o tome donosi pisano rješenje.

Članak 16.

(Imenovanje i smjena pravobranitelja i njegovog zamjenika)

- (1) Županijskog pravobranitelja i njegovog zamjenika imenuje i smjenjuje Skupština Županije na prijedlog Vlade Županije u postupku utvrđenim ovim zakonom, i sukladno posebnim propisima. U postupku imenovanja se provodi javni natječaj sukladno posebnom propisu.
- (2) Postupak i proceduru imenovanja i smjene Županijskog pravobranitelja i njegovog zamjenika kao i postupak udaljenja od vršenja službe provodi Ministarstvo.

- (3) U slučaju da pozicija županijskog pravobranitelja ostane upražnjena Skupština Županije na prijedlog Vlade Županije imenuje vršitelja dužnosti županijskog pravobranitelja naj duže do godinu dana, iz reda zamjenika županijskog pravobranitelja.

Članak 17.

(Uvjeti za imenovanje)

Za županijskog pravobranitelja i zamjenika županijskog pravobranitelja može biti imenovana osoba koja je državljanin BiH, ima VSS, VII stupanj stručne spreme, diplomu visokog obrazovanja, odnosno prvog (najmanje 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja, pravne struke, položen pravosudni ispit i iskustvo u radu u pravobraniteljstvu, pravosudnim organima i drugim državnim organima u trajanju od naj manje četiri godine, odnosno osam godina na drugim pravnim poslovima, kao i druge uvjete utvrđene posebnim propisima.

Članak 18.

(Trajanje mandata)

- (1) Županijski pravobranitelj imenuje se na četiri godine i može biti ponovno imenovan.
(2) Zamjenik Županijskog pravobranitelja imenuje se za obavljanje službe bez ograničenja trajanja mandata.

Članak 19.

(Svečana prisega)

- (1) Županijski pravobranitelj i njegovi zamjenici prije stupanja na dužnost daju prisegu pred predsjedavajućim Skupštine Županije koja glasi: "Prisežem da ću se u vršenju službe županijskog pravobranitelja/zamjenika županijskog pravobranitelja pridržavati Ustava i zakona Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Hercegbosanske županije i da ću službu obavljati savjesno".
(2) Ukoliko pravobranitelj odnosno njegov zamjenik bez opravdanog razloga ne dadne prisegu u roku od 30 dana od dana imenovanja smatra se da nije ni imenovan.

Članak 20.

(Plaća i koeficijenti za obračun plaće)

- (1) Županijski pravobranitelj i njegov zamjenik imaju pravo na plaću.
(2) Koeficijente za obračun plaće Županijskog pravobranitelja i zamjenika županijskog pravobranitelja utvrđuje Skupština Županije, odnosno nadležno tijelo Skupštine, kao i druge naknade.

Članak 21.

(Pojedinačna prava)

O pojedinačnim pravima Županijskog pravobranitelja iz radnog odnosa utvrđenim ovim zakonom i drugim aktima odlučuje nadležno tijelo Skupštine Županije a o pravima zamjenika i drugih uposlenih u pravobraniteljstvu odlučuje Županijski pravobranitelj.

Članak 22.

(Prestanak mandata za vršenje dužnosti)

- (1) Mandat pravobranitelja prestaje:
- a) nakon isteka perioda na koji je imenovan;
  - b) kada navrší starosnu dob za obvezan odlazak u mirovinu;
  - c) u slučaju podnošenja ostavke;
  - d) u slučaju njegove smjene;
  - e) ako se dokaže na osnovu medicinske dokumentacije da je trajno izgubio radnu sposobnost za vršenje dužnosti pravobranitelja.
- (2) Pravobranitelj može podnijeti ostavku na svoju dužnost i nastaviti vršiti dužnost pravobranitelja do odluke Skupštine Županije o ostavci. U slučaju podnošenja ostavke, pravobranitelj Skupštini podnosi ostavku u pismenoj formi. Mandat pravobranitelja prema točki c) stavak (1). ovog članka ističe na dan kada Skupština Županije prihvati njegovu pismenu ostavku.

- (3) Kada pravobranitelj ispunji zakonski uvjet za obvezan odlazak u mirovinu zbog starosti njegov mandat prestaje sa danom ispunjenja starosne dobi.
- (4) Mandat pravobranitelja u slučaju iz stavka (1). točka d) ovog člana ističe na dan koji utvrdi Skupština Županije.
- (5) U slučaju kada je izvjesno da će doći do prestanka obavljanja dužnosti pravobranitelja prije isteka mandata, Ministarstvo će započeti postupak za imenovanje na buduće upražnjeno mjesto pravobranitelja a najmanje 60 dana prije prestanka mandata, o čemu se obavještava Vlada i Skupština županije.

Članak 23.

(Postupak smjenjivanja)

Županijski pravobranitelj i zamjenik županijskog pravobranitelja će biti smjenjen ako se utvrdi da je:

- a) osuđen za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti;
- b) izvršio težu povredu dužnosti, odnosno ugleda službe.

Članak 24.

(Podnošenje prijedloga za smjenu)

- (1) Na inicijativu Ministarstva Vlada Županije podnosi Skupštini Županije prijedlog za pokretanje postupka smjenjivanja Županijskog pravobranitelja i njegovog zamjenika.
- (2) U postupku smjenjivanja, Županijskom pravobranitelju i zamjeniku Županijskog pravobranitelja omogućit će se da se izjasne o razlozima smjenjivanja.

Članak 25.

(Podnošenje ostavki)

- (1) Županijski pravobranitelj i zamjenik Županijskog pravobranitelja mogu podnijeti ostavku.
- (2) Županijski pravobranitelj i zamjenik Županijskog pravobranitelja podnose ostavku Skupštini Županije putem Ministarstva.
- (3) Ostavka je prihvaćena kada o tome odluči Skupština Županije.
- (4) Županijskom pravobranitelju i zamjeniku Županijskog pravobranitelja prestaje obavljanje dužnosti sljedećeg dana od dana kada je ostavka prihvaćena.

Članak 26.

(Prava po prestanku mandata)

- (1) Županijskom pravobranitelju koji ne bude ponovno imenovan, prestaje dužnost pravobranitelja istekom mandata.
- (2) Županijski pravobranitelj koji nakon prestanka mandata ne bude ponovo imenovan za pravobranitelja, može se bez provođenja natječajne procedure uz njegovu suglasnost imenovati na poziciju zamjenika županijskog pravobranitelja. Ako se u roku od 30 dana od prestanka pravobraniteljske funkcije ne imenije na poziciju zamjenika županijskog pravobranitelja, a ne postoji mogućnost ni da se vrati na radno mjesto na koje je bio raspoređen prije imenovanja ili drugo mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi u organu u kojem je radio prije imenovanja, Županijskom pravobranitelju pripada pravo na plaću u visini njegove posljednje plaće i na druge naknade, uključujući zdravstveno i mirovinsko osiguranje, do ponovnog zasnivanja radnog odnosa, a u skladu sa posebnim propisom kojim su ta prava regulisana za izabrane zvaničnike i osobe koje imenuje Skupština Županije, a naj duže dvanaest mjeseci nakon prestanka mandata , u kojem periodu je u radnom odnosu u Županijskom pravobraniteljstvu.
- (3) Naknada iz stavka (2) ovog članka ne pripada Županijskom pravobranitelju i njegovom zamjeniku koji podnesu ostavku.

Članak 27.

(Udaljenje od vršenja službe)

- (1) Županijski pravobranitelj, odnosno zamjenik županijskog pravobranitelja bit će udaljen od vršenja službe ako je protiv njega određen pritvor.
- (2) Rješenje o udaljavanju u slučaju iz stavka (1) ovog članka do okončanja postupka, donosi Skupština Županije na prijedlog Vlade Županije a po inicijativi Ministarstva.

Članak 28.

(Odredbe o izuzeću)

- (1) Odredbe procesenog zakona o izuzeću sudija ili sudija porotnika sukladno se primjenjuju i na izuzeće Županijskog pravobranitelja i njegovog zamjenika.
- (2) O izuzeću zamjenika Županijskog pravobranitelja odlučuje Županijski pravobranitelj, a o izuzeću Županijskog pravobranitelja odlučuje Ministarstvo.

Članak 29.

(Obavljanje drugih poslova)

- (1) Stručne i administrativno-tehničkih poslova u Županijskom pravobraniteljstvu obavlja određeni broj državnih službenika, namještenika i zaposlenika koji se tvrdi Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Županijskog pravobraniteljstva kojeg donosi Županijski pravobranitelj uz suglasnost Vlade Županije i pozitivnog mišljenja Ministarstva.
- (2) Broj državnih službenika i namještenika utvrđuje se srazmjerno broju pravobranitelja.

Članak 30.

(Izvještaji o radu)

Županijsko pravobraniteljstvo podnosi Skupštini i Vladi Županije jednom godišnje izvješće o svom radu, kao i o uočenim pojavama i problemima u primjeni zakona i drugih propisa od značaja za ostvarivanje funkcije Županijskog pravobranitelja.

POGLAVLJE III. ORGANIZACIJA OPĆINSKOG PRAVOBRANITELJSTVA

Članak 31.

(Općinsko pravobraniteljstvo)

- (1) Pravnu zaštitu imovine i imovinskih interesa općine, odnosno jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: općine), obavlja općinsko pravobraniteljstvo.
- (2) Općinsko pravobraniteljstvo osniva općinsko vijeće.
- (3) Općinsko vijeće može odlučiti da obavljanje ove funkcije povjeri Županijskom pravobraniteljstvu ili drugom općinskom pravobraniteljstvu u Županiji uz prethodno pribavljenu suglasnost tog pravobraniteljstva i Skupštine Županije, odnosno općinskog vijeća općine čijem pravobraniteljstvu se povjeravaju poslovi.
- (4) O obavljanju povjerenih poslova iz stavka 3. ovog članka zaključuje se pismeni Sporazum.

Članak 32.

(Imenovanje i smjenjivanje na funkciju)

- (1) Funkciju općinskog pravobranitelja vrši općinski pravobranitelj i njegov zamjenik.
- (2) Općinskog pravobranitelja i njegovog zamjenika imenuje i smjenjuje općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika u postupku utvrđenim ovim zakonom, i sukladno posebnim propisima. U postupku imenovanja se provodi javni natječaj sukladno posebnom propisu.
- (3) Općinski pravobranitelj imenuje se na četiri godine i može biti ponovno biran.

Članak 33.

(Zamjenik pravobranitelja)

- (1) Zamjenik općinskog pravobranitelja obavlja poslove iz djelokruga Općinskog pravobraniteljstva koje mu odredi općinski pravobranitelj.
- (2) U zastupanju pred sudovima i drugim organima zamjenik općinskog pravobranitelja ima ovlaštenja općinskog pravobranitelja.
- (3) Zamjenik općinskog pravobranitelja imenuje se za obavljanje službe bez ograničenja trajanja mandata.

Članak 34.

(Uvjeti za imenovanje)

Za općinskog pravobranitelja i zamjenika općinskog pravobranitelja može biti imenovana osoba koja je državljanin BiH, ima VSS, VII stepen stručne spreme, diplomu visokog obrazovanja, odnosno prvog (najmanje 240 ECTS bodova), drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja, pravne struke, položen pravosudni ispit i iskustvo u radu u pravobraniteljstvu, pravosudnim organima i drugim državnim organima, u trajanju od najmanje tri godine, odnosno pet godina na drugim pravnim poslovima, kao i druge uvjete utvrđene posebnim propisima.

Članak 35.

(Uvjeti za zamjenu općinskog pravobranitelja)

- (1) Kada je općinski pravobranitelj spriječen ili odsutan, zamjenjuje ga zamjenik koga on odredi, a ako nema imenovanog zamjenika općinskog pravobranitelja ili je on spriječen ili odsutan, općinsko vijeće će ovlastiti osobu iz reda diplomiranih pravnika koja je državni službenik, uposlen u općinskoj upravi da obavlja poslove općinskog pravobranitelja, a najduže do godinu dana.
- (2) Iznimno ukoliko nema općinskog pravobranitelja, općinsko vijeće će ovlastiti osobu iz reda diplomiranih pravnika koja je državni službenik, uposlena u općinskoj upravi da obavlja poslove općinskog pravobranitelja, a najduže do godinu dana.
- (3) Državni službenik iz stavka (1) i (2) ovog članka mora ispunjavati uvjete kao pravobranitelj, i ostvaruje sva prava kao zamjenik općinskog pravobranitelja.

Članak 36.

(Svečana prisega)

- (1) Prije stupanja na dužnost općinski pravobranitelj i njegov zamjenik daju svečanu prisegu pred predsjednikom Općinskog vijeća koja glasi: "Prisežem da ću se u vršenju službe općinskog pravobranitelja/ zamjenika pravobranitelja pridržavati Ustava i zakona Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Hercegbosanske županije i statuta općine i da ću službu obavljati savjesno".
- (2) Ukoliko pravobranitelj, odnosno njegov zamjenik bez opravdanog razloga ne dadne prisegu u roku od 30 dana od dana imenovanja smatra se da nije ni imenovan.

Članak 37.

(Plaća i koeficijenti za obračun plaće)

- (1) Općinski pravobranitelj i njegov zamjenik imaju pravo na plaću.
- (2) Koeficijente za obračun plaće općinskog pravobranitelja i zamjenika općinskog pravobranitelja utvrđuje općinsko vijeće, kao i druge naknade.

Članak 38.

(Pojedinačna prava)

O pojedinačnim pravima Općinskog pravobranitelja iz radnog odnosa utvrđenim ovim Zakonom i drugim aktima odlučuje nadležno tijelo općinskog vijeća, a o pravima zamjenika i drugih uposlenih u pravobraniteljstvu odlučuje Općinski pravobranitelj.

Članak 39.

(Prestanak mandata za vršenje dužnosti općinskog pravobranitelja)

- (1) Mandat općinskog pravobranitelja prestaje:
  - a) nakon isteka perioda na koji je imenovan;
  - b) kada navrší starosnu dob za obavezan odlazak u mirovinu;
  - c) u slučaju podnošenja ostavke;
  - d) u slučaju njegove smjene;
  - e) ako se dokaže na osnovu medicinske dokumentacije da je trajno izgubio radnu sposobnost za vršenje dužnosti pravobranitelja.
- (2) Općinski pravobranitelj može podnijeti ostavku na svoju dužnost i nastaviti vršiti dužnost pravobranitelja do stupanja na snagu odluke općinskog vijeća o njegovoj ostavci. U slučaju

podnošenja ostavke, općinski pravobranitelj općinskom vijeću podnosi ostavku u pismenoj formi. Mandat općinskog pravobranitelja prema točki c) stavka (1) ovog članka ističe na dan kada općinsko vijeće prihvati njegovu pismenu ostavku.

- (3) Kada pravobranitelj ispuní zakonski uvjet za obvezan odlazak u mirovinu zbog starosti njegov mandat prestaje sa danom ispunjenja starosne dobi.
- (4) Mandat općinskog pravobranitelja u slučaju iz stavka (1) točke d) ovog članka ističe na dan koji utvrdi Općinsko vijeće.
- (5) U slučaju kada je izvjesno da će doći do prestanka obavljanja dužnosti pravobranitelja prije isteka mandata, općinski načelnik bez odlaganja o tome obavještava općinsko vijeće, kako bi se započeo postupak imenovanja na buduće upražnjeno mjesto pravobranitelja a najmanje 60 dana prije isteka mandata.

Članak 40.

(Smjenjivanje sa funkcije)

Postupak smjenjivanja općinskog pravobranitelja i njegova zamjenika od obavljanja službe pokrenut će se ako se utvrdi da je:

- a) osuđen za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje službe;
- b) izvršio težu povredu dužnosti, odnosno ugleda službe.

Članak 41.

(Podnošenje prijedloga za smjenjivanje)

- (1) Prijedlog za pokretanje postupka smjenjivanja općinskog pravobranioca i njegovog zamjenika podnosi općinski načelnik općinskom vijeću, uz obrazloženje o razlozima smjenjivanja a nakon izjašnjenja pravobranitelja odnosno zamjenika pravobranitelja o prijedlogu općinskog načelnika.
- (2) Odluku o smjenjivanju općinskog pravobranitelja i njegovog zamjenika donosi općinsko vijeće na obrazložen prijedlog općinskog načelnika.

Članak 42.

(Podnošenje ostavki)

- (1) Općinski pravobranitelj i njegov zamjenik mogu podnijeti ostavku.
- (2) Općinski pravobranitelj i njegov zamjenik podnose ostavku općinskom načelniku.
- (3) Općinski načelnik dostavlja općinskom vijeću na usvajanje, ostavku općinskog pravobranitelja, odnosno njegovog zamjenika uz obrazložene razloge podnositelja ostavke.
- (4) Danom usvajanja ostavke od strane Općinskog vijeća, općinskom pravobranitelju i njegovom zamjeniku prestaje mandat.

Članak 43.

(Prava po prestanku mandata općinskog pravobranitelja)

- (1) Općinskom pravobranitelju koji ne bude ponovno imenovan, prestaje dužnost pravobranitelja istekom mandata.
- (2) Općinski pravobranitelj koji nakon prestanka mandata ne bude ponovo imenovan za pravobranitelja, može se bez provođenja natječajne procedure uz njegovu suglasnost imenovati na poziciju zamjenika općinskog pravobranitelja. Ako se u roku od 30 dana od prestanka pravobraniteljske funkcije ne imenuje na poziciju zamjenika općinskog pravobranitelja, a ne postoji mogućnost da se vrati na radno mjesto na koje je bio raspoređen prije imenovanja ili drugo mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi u organu u kojem je radio prije imenovanja, Općinskom pravobranitelju pripada pravo na plaću u visini njegove posljednje plaće i na druge naknade, uključujući zdravstveno i mirovinsko osiguranje, do ponovnog zasnivanja radnog odnosa, a u skladu sa posebnim propisom Općinskog vijeća, a naj duže dvanaest mjeseci nakon prestanka mandata, u kojem periodu je u radnom odnosu u Općinskom pravobraniteljstvu.
- (3) Naknada iz stavka (2) ovog članka ne pripada općinskom pravobranitelju i njegovom zamjeniku koji podnesu ostavku.

Članak 44.

(Udaljenje od vršenja službe)

- (1) Općinski pravobranitelj, odnosno zamjenik općinskog pravobranitelja bit će udaljen od vršenja službe ako je protiv njega određen pritvor.
- (2) Odluke o udaljenju od vršenja službe općinskog pravobranitelja i njegovog zamjenika donosi općinsko vijeće na obrazložen prijedlog općinskog načelnika.

Članak 45.

(Izuzeća)

- (1) Odredbe procesnog zakona o izuzeću suca primjenjuju se i na općinskog pravobranitelja i njegovog zamjenika.
- (2) O izuzeću zamjenika općinskog pravobranitelja odlučuje općinski pravobranitelj, a o izuzeću općinskog pravobranitelja odlučuje općinski načelnik.

Članak 46.

(Obavljanje drugih poslova)

- (1) Stručne i administrativno-tehničke poslove obavlja određeni broj državnih službenika, namještenika i zaposlenika koji se utvrđuje Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Općinskog pravobraniteljstva kojeg donosi Općinski pravobranitelj uz suglasnost općinskog vijeća i mišljenja Ministarstva.
- (2) Broj državnih službenika i namještenika utvrđuje se srazmjerno broju pravobranitelja.

Članak 47.

(Izvještaji o radu)

Općinsko pravobraniteljstvo podnosi jednom godišnje općinskom vijeću izvješće o svom radu, kao i o uočenim pojavama i problemima u primjeni zakona i drugih propisa od značaja za ostvarivanje funkcije općinskog pravobranitelja.

DIO TREĆI - SREDSTVA ZA RAD PRAVOBRANITELJSTVA

Članak 48.

(Sredstva za rad)

- (1) Sredstva za rad Županijskog pravobraniteljstva osiguravaju se u Proračunu Županije, a sredstva za rad Općinskog pravobraniteljstva osiguravaju se u Proračunu općine koja je osnivač pravobraniteljstva.
- (2) Sredstva za rad pravobraniteljstva obuhvataju sredstva za obavljanje redovne djelatnosti (sredstva za plaće pravobranitelja i njegovog zamjenika i ostalih uposlenih, sredstva za materijalne troškove, sredstva za amortizaciju stvari, opreme i zgrada) i sredstva za posebne namjene.
- (3) Ako Županijsko, odnosno općinsko pravobraniteljstvo obavlja povjerene poslove pravobraniteljstva iz članka 31. stavak 3. ovog zakona Skupština županije i općinsko vijeće, odnosno općinska vijeća tih općina će sporazumno utvrditi iznos sredstava koja će općina koja povjerava poslove uplaćivati u korist budžeta iz kojeg se financira pravobraniteljstvo.

Članak 49.

(Financijsko i materijalno poslovanje)

Financijsko i materijalno poslovanje pravobraniteljstva obavlja se na način koji važi za županijske i općinske organe uprave.

Članak 50.

(Tarife)

- (1) Za radnje u zastupanju pred sudovima i drugom tijelima pravobraniteljstvo ima pravo na nagradu i naknadu troškova prema tarifi o nagradama i naknadama troškova za rad odvjetnika.

- (2) Sredstva koja prilikom zastupanja ostvari pravobraniteljstvo prihod su Proračuna Županije, odnosno općine.

DIO ČETVRTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

(Iskaznica)

- (1) Županijskom pravobranitelju i njegovu zamjeniku, odnosno općinskom pravobranitelju i njegovom zamjeniku izdaje se službena iskaznica.
- (2) Ministarstvo će posebnim Pravilnikom propisati obrasce i način izdavanja službene iskaznice.

Članak 52.

(Donošenje pravilnika)

Pravilnik o poslovanju i vođenju evidencije u Županijskom odnosno općinskom pravobraniteljstvu donosi Ministarstvo.

Članak 53.

(Nastavak rada)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona Županijsko javno pravobraniteljstvo Hercegbosanske županije nastavlja svoj rad sukladno ovom zakonu kao Županijsko pravobraniteljstvo.
- (2) Općinska vijeća sa područja Hercegbosanske županije donijet će Odluke o osnivanju Općinskih pravobraniteljstava iz članka 2. stavak 2. i članka 31. stavak 2. ovog zakona u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Općinska javna pravobraniteljstva osnovana Zakonom o javnom pravobraniteljstvu („Narodne novine Hercegbosanske županije“ broj: 1/97, 8/03 i 1/13), stupanjem na snagu ovog zakona nastavlja obavljati poslove po dosadašnjoj nadležnosti, a istekom roka iz prethodnog stavka prestaje im ovlaštenje za obavljanje pravobraniteljskih poslova za općinu u kojoj nije sjedište tog pravobraniteljstva, kada postaju pravobraniteljstvo općine gdje im je dosadašnje sjedište.

Članak 54.

(Zatečenost na radu i nastavak rada)

Pravobranitelj koji je zatečen na radu na dan stupanja na snagu ovog zakona nastavit će obavljati funkciju pravobranitelja do isteka mandata na koji je imenovan.

Zamjenik pravobranitelja koji je imenovan na mandat po dosadašnjem zakonu, stupanjem na snagu ovog zakona nastavlja obavljati dužnost bez ograničenja trajanja mandata.

Članak 55.

(Usklađivanje pravilnika)

- (1) Županijsko pravobraniteljstvo će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladiti pravilnik o unutarnjoj organizaciji pravobraniteljstva sa ovim zakonom.
- (2) Općinsko pravobraniteljstvo će u roku 30 dana od dana donošenja odluke općinskog vijeća iz članka 53. stavak 2. ovog zakona uskladiti pravilnike o unutarnjoj organizaciji pravobraniteljstva sa ovim zakonom i odlukom općinskog vijeća.

Članak 56.

(Podzakonski propisi)

- (1) Pravilnik o obrascima i načinu izdavanja službene iskaznice iz članka 51. ovog zakona Ministarstvo će donijeti u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Pravilnik o poslovanju i vođenju evidencija u Županijskom, odnosno općinskom pravobraniteljstvu iz članka 52. ovog zakona Ministarstvo će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Do donošenja Pravilnika iz prethodnog stavka primjenjivaće se Pravilnik o poslovanju i vođenju

evidencija u Županijskom i općinskim pravobraniteljstvima („Narodne novine Hercegbosanske županije“ broj: 11/98).

Članak 57.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o javnom pravobraniteljstvu („Narodne novine Hercegbosanske županije“, broj: 1/97, 8/03 i 1/13).

Članak 58.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Narodnim novinama Hercegbosanske županije”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
SKUPŠTINA

Broj: _____ /16
Datum, _____ 2016. godine

Predsjednik Skupštine,

O B R A Z L O Ź E N J E

I - PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u članu 26.e. Ustava Hercegbosanske županije („Narodne novine Hercegbosanske županije“ broj: 03/96, 09/00, 09/04 i 10/05), kojim je utvrđeno da Skupština Hercegbosanske županije donosi zakone neophodne za izvršavanje funkcija Županije.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Programom rada Ministarstva pravosuđa i uprave za 2016 godinu, kao i Programom rada Vlade Hercegbosanske županije za 2016 godinu predviđeno je donošenje novog zakona koji reguliše oblast pravobranilaštva u Hercegbosanskoj županiji.

Više je bitnih razloga zbog čega je Ministarstvo pravosuđa i uprave planiralo da se donese novi Zakon o pravobranilaštvu.

Naime, ova oblast sada je regulisana Zakonom o javnom pravobraniteljstvu („Narodne novine Hercegbosanske županije“ broj:1/97, 8/03 i 1/13), znači osnovni tekst Zakona donesen je 1997 godine, a određene izmjene i dopune vršene su 2003 godine i posljednje 2012 godine kada je promjenjena dužina trajanja mandata pravobranioaca sa osam na četiri godine. U primjeni važećeg Zakona o javnom pravobraniteljstvu pojavile su se određene nejasnoće kod primjene pojedinih odredbi, kao i manjkavosti zbog toga što neke situacije nisu bile propisane Zakonom, a svakodnevno se pokazivala potreba za njihovim uređenjem. Na iste su ukazivala i neka opštinska javna pravobranilaštva kao i neke opštine. Ovim zakonom se mijenja i naziv Zakona, tako da je izostavljena riječ „javno“, što je ujednačavanje naziva sa nazivima ostalih zakona koji regulišu ovu materiju u Bosni i Hercegovini. Nomotehničko je pravilo da kada se mijenja naziv zakona da se to može raditi jedino donošenjem novog zakona. Po sadašnjem Zakonu opštinska javna pravobranilaštva su formirana za po dvije opštine, što predstavlja nejasnoće kod imenovanja pravobranioaca, kod finansiranja tih pravobranilaštava, kod podnošenja izvještaja o radu, kod rješavanja statusnih i drugih pitanja nosilaca pravobranilačke funkcije. U predloženom tekstu ovog novog zakona normativno su riješena i ta pitanja. U ovom zakonu preciznije je riješena i nadležnost pravobranilaštava. Također se pokazala potreba usklađivanja uslova za izbor u Županijskom odnosno opštinskom pravobranilaštvu sa Bolonjskim sistemom obrazovanja i uslovima školske spreme, decidnije definisati postupak zastupanja mjesnih zajednica. Sve ovo je riješeno u ovom tekstu zakona.

Donošenjem ovog zakona stvorili bi se preduslovi za kvalitetniju organizaciju Županijskog pravobranilaštva i opštinskih pravobranilaštava u Hercegbosanskoj županiji.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

I DIO - Temeljne odredbe, uređen je predmet zakona, status pravobranilaštava, upotreba jezika i pisma, pečat pravobranilaštava, primjena propisa o radno pravnom statusu, sukob interesa, davanje stručne pomoći i mišljenja od strane pravobranilaštava i druga pitanja.

II DIO - U ovom dijelu utvrđuju se organizacija i rad Županijskog i opštinskog pravobranilaštva, te postupak imenovanja, smjene, prestanka mandata, podnošenja ostavke i prava po prestanku mandata Županijskog i opštinskog pravobranilaštva te uslovi za imenovanje i trajanje mandata kao i tekst polaganja svečane izjave. Također, uređen je način utvrđivanja plaća i koeficijenta za obračun plaće, radna mjesta u državnoj službi, odredbe o izuzeću, izvještavanje o radu i druga pitanja.

III DIO – U ovom dijelu definisan je način obezbjeđenja sredstava za rad Županijskog odnosno opštinskog pravobranilaštva.

IV DIO – Završne odredbe - Ovaj dio definiše donošenje podzakonskih akata neophodnih za rad Županijskog odnosno opštinskog pravobranilaštva te prestanak važenja ranijih propisa i stupanja na snagu.

IV- FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona neće biti potrebno u Budžetu Županije obezbjeđivati dodatna finansijska sredstva jer Županijsko pravobranilaštvo se i sada finansira iz tog budžet.

Što se tiče opštinskih pravobranilaštava ona su i po dosadašnjem zakonu na finansiranju iz opštinskih budžeta.

U skladu sa Pravilnikom za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 28/16), sastavni dio ovog obrazloženja je popunjen Obrazac IFP NE.

Ministarstvo pravosuđa i uprave HBŽ

